

ตัวแทนที่ดูแล

ที่ นร ๐๗๒๐/๔๖๙

กม. ๑๐๕.๗
วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์
เวลา ๑๑.๔๙

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๔๔๖๓
วันที่ ๒๗ มี.ค. ๒๕๖๑ เวลา ๑๑.๓๐

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐

๒๗) มีนาคม ๒๕๖๑ จัดเข้าวาระ ๒๗ มี.ค. ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน และการกำหนด “พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เพิ่มเติม

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เพิ่มเติม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ข้อสังสือ หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๘๐๖๐

ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระหวงอุตสาหกรรมเสนอเรื่องขออนุมัติโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน และการกำหนด “พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เพิ่มเติม โดยมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน ในรูปแบบ PPP Net Cost โดยภาครัฐลงทุนค่าจ้างงานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน และภาคเอกชนลงทุนค่าจ้างโดยอิสระ ค่าจ้างระบบรถไฟฟ้าและขบวนรถไฟฟ้า ค่าพัฒนาพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟ และบริการผู้โดยสาร และค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการรวมทั้งดำเนินงานบริหารและซ่อมบำรุงโครงการ โดยให้เอกชนร่วมลงทุนรวมเป็นเวลา ๕๐ ปี และเอกชนเป็นผู้จัดเก็บค่าโดยสารและความเสี่ยงด้านจำนวนผู้โดยสารของโครงการ (Ridership Risk) จัดเก็บรายได้จากการพัฒนาพื้นที่โครงการ โดยรายละเอียดเป็นไปตามหลักการของโครงการรถไฟความเร็วสูงฯ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ทั้งนี้ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนของประกาศคณะกรรมการนโยบายโดยเคร่งครัดต่อไป

๒. อนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีอำนาจร่วมลงทุนกับเอกชนที่ได้รับคัดเลือกโดยรายละเอียดของการร่วมลงทุนอยู่ภายใต้หลักการของโครงการรถไฟความเร็วสูงฯ ที่ได้อ่อนมัตไว้ในข้อ ๑

๓. อนุมัติค่าจ้างที่เกี่ยวข้องกับการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินและค่าสำรวจอสังหาริมทรัพย์ โครงการรถไฟความเร็วสูงฯ ในกรอบวงเงินจำนวน ๓,๕๗๐.๒๙ ล้านบาท โดยให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้การรถไฟแห่งประเทศไทยตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อการใช้จ่ายเงินจริงต่อไป

๔. อนุมัติกรอบวงเงินที่รัฐร่วมลงทุนกับเอกชน ในวงเงินไม่เกิน ๑๙,๔๕๕.๗๕ ล้านบาท ที่เป็นมูลค่าปัจจุบันตามที่ตกลงในสัญญาร่วมลงทุน โดยทยอยจ่ายให้เอกชนหลังจากเริ่มเปิดเดินรถไฟความเร็วสูงฯ ทั้งระบบแล้ว และแบ่งจ่ายเป็นรายปี โดยกำหนดระยะเวลาแบ่งจ่ายไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี โดยให้กำหนดเงื่อนไข การชำระเงินที่รัฐร่วมลงทุนกับเอกชน ตามผลการดำเนินงาน เกณฑ์ประเมินผลผลิตที่เอกชนต้องส่งมอบ (Output Specification) ระดับในการบริการ (Level of Service) และระยะเวลาของการเดินรถไฟความเร็วสูงฯ ทั้งนี้ กรณีมีเหตุจำเป็นอาจให้ทยอยจ่ายเงินดังกล่าวให้เอกชนหลังจากเริ่มเปิดเดินรถไฟความเร็วสูงฯ บางส่วน โดยแบ่งจ่ายเงินที่รัฐร่วมลงทุนกับเอกชนตามระยะเวลาของการเดินรถไฟความเร็วสูงฯ โดยในกรณีดังกล่าว คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกจะเสนอให้คณะกรรมการตัดสินใจจัดทำ ให้ความเห็นชอบ

๕. เห็นชอบให้รัฐบาลรับภาระหนี้โครงสร้างพื้นฐานของโครงการแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นจำนวนเงิน ๒๒,๕๕๘.๐๖ ล้านบาท

๖. เห็นชอบให้พื้นที่คณะกรรมการรถไฟความเร็วสูงฯ ตั้งแต่สนามบินดอนเมือง ถึงสุดเขตกรุงเทพฯ และรวมถึงสถานีสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นพื้นที่ภายนอกประเทศเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นพื้นที่ “ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เพิ่มเติม ตามคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๗. มอบหมายให้กระทรวงคมนาคม กระทรวงคลัง สำนักงบประมาณ การรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

๑. โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน เป็นการพัฒนาบริเวณสถานีรถไฟ แอร์พอร์ต เรล ลิงก์ มากกว่าสัน ให้เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงกรุงเทพฯ กับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC Gateway) และพื้นที่สถานีรถไฟความเร็วสูงศรีราชา เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟและบริการผู้โดยสาร ตลอดจนเชื่อมต่อ ๓ ท่าอากาศยาน คือ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยาน อู่ตะเภา แบบไร้รอยต่อ จึงเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งได้รับการบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก ที่คณะกรรมการตัดสินใจจัดทำเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และเป็นโครงการที่คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกได้มีมติเห็นชอบในหลักการในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้ หากโครงการลงทุนดังกล่าวได้ดำเนินการตามความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณาวางแผนการระหบ้านี้โครงสร้างพื้นฐานของโครงการแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ที่เหมาะสมและชัดเจนอันเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์แล้ว ก็เห็นสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะพิจารณาอนุมัติในหลักการให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน โดยมีรูปแบบการลงทุนแบบ PPP Net Cost ซึ่งภาครัฐจะลงทุนค่างานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน และภาคเอกชนลงทุน ค่างานโยธา ค่างานระบบรถไฟฟ้าและขบวนรถไฟฟ้า ค่าพัฒนาพื้นที่เพื่อสนับสนุนบริการรถไฟและบริการผู้โดยสาร และค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการ รวมทั้งดำเนินงานบริหารและซ่อมบำรุงโครงการโดยให้เอกชนร่วมลงทุนเป็นเวลา ๕๐ ปี และเอกชนเป็นผู้จัดเก็บค่าโดยสารและรับความเสี่ยงด้านจำนวนผู้โดยสารของโครงการ (Ridership Risk) และแบ่งรายได้ให้ภาครัฐอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม อย่างไรก็ได้ การดำเนินโครงการฯ จะต้องคำนึงถึงหลักการและวิธีการของการลงทุนแบบ PPP Net Cost ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์อย่างประยุกต์และเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ สำหรับในส่วนที่รัฐจะต้องรับภาระสนับสนุนด้านการเงินโดยแบ่งชำระเป็นรายปีไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี หลังจากนั้นไฟความเร็วสูงเปิดบริการนั้น จะต้องเป็นไปตามสัดส่วนเท่าที่จำเป็นและหากเป็นกรณีที่ใช้จ่ายจากเงินงบประมาณ ก็ถือเป็นการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณเป็นเวลาหลายปี จะต้องถือปฏิบัติตามติดคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยต้องขอยกเว้น กรณีผูกพันเกิน ๕ ปี ด้วยต่อจดจ่อปฏิบัติ ตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างถูกต้องครบถ้วน มีความโปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้ และมีกลไกในการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตหรือกรณีที่ทางราชการจะเสียประโยชน์ในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการอันจะเป็นประโยชน์ต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ อย่างมั่นคง และยั่งยืน ต่อไป

๒. สำหรับค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินและค่าสำรวจอสังหาริมทรัพย์ของโครงการรถไฟความเร็วสูงฯ จำนวน ๓,๕๗๐.๒๙ ล้านบาท เห็นสมควรให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเร่งดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งมติคณะกรรมการรัฐที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ตลอดจนการสร้างความรับรู้และความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วน ประโยชน์ที่จะได้รับ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนเป็นสำคัญด้วย และจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสมสมต่อไป

๓. สำหรับกรอบวงเงินที่รัฐร่วมลงทุนกับเอกชน เห็นควรสนับสนุนเป็นวงเงินไม่เกิน ๑๗๕,๔๕๕.๗๕ ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าปัจจุบันตามที่ตลาดในสัญญาร่วมลงทุน โดยทยอยจ่ายให้เอกชนหลังจากเริ่มเปิดเดินรถไฟความเร็วสูงฯ ทั้งระบบแล้ว และแบ่งจ่ายเป็นรายปี โดยกำหนดระยะเวลาแบ่งจ่ายไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี โดยใช้อัตราส่วนลด หรืออัตราดอกเบี้ยไม่เกิน FDR+1 และกำหนดเงื่อนไขการชำระเงินที่รัฐร่วมลงทุนกับเอกชนอย่างเหมาะสม เป็นธรรม และสอดคล้องกับภาระทางการคลังของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้

เนื่องจากงเงินลงทุนค่อนข้างสูง เพื่อมีให้เกิดภาระงบประมาณมากเกินไปในแต่ละปี และภาระหนี้สาธารณะในอนาคต อันจะนำไปสู่ผลกระทบต่อการลงทุนในการพัฒนาประเทศ จึงเห็นสมควรให้นำเงินที่ออกชนเสนอให้รัฐ จ่ายเงินร่วมลงทุนมาเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาค่าด้วยกันอย่างเหมาะสมด้วย รวมถึงให้กระทรวงการคลังจัดหา แหล่งเงินกู้ในประเทศที่เหมาะสม วิธีการให้กู้ต่อหรือค้ำประกันเงินกู้ เพื่อเป็นค่าก่อสร้าง โดยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นงบชำระบน้ำเงินกู้รายปีต่อไป นอกจากนี้ภาครัฐ จะต้องรับความเสี่ยงจากการดำเนินโครงการล่าช้าและการค่าใช้จ่ายเกินกว่าที่ประมาณการไว้ระหว่างดำเนินการ การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงควรมีความชัดเจนถึงภาระที่ภาครัฐจะต้องสนับสนุนเท่าที่จำเป็นและไม่ทำให้ทางราชการเสียประโยชน์

๔. กรณีที่เสนอให้รัฐบาลรับภาระหนี้โครงสร้างพื้นฐานของโครงการแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นจำนวนเงิน ๒๒,๕๕๘.๐๖ ล้านบาท นั้น สอดคล้องกับแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายของโครงการระบบขนส่งมวลชนทางรางในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ - รังสิต ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และสอดคล้องกับแนวทางการให้ภาครัฐรับภาระการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าว ทั้งนี้ การดำเนินโครงการในส่วนที่รัฐจะต้องรับภาระนี้ นั้น เห็นสมควรให้การรถไฟแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมพิจารณาการรับภาระหนี้โครงสร้างพื้นฐานของโครงการฯ ให้ถูกต้องครบถ้วนอย่างชัดเจนอีกด้วย โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์ ไม่มีความท้าทาย ในกรอบวงเงินที่รัฐจะร่วมลงทุนกับเอกชนข้างต้น

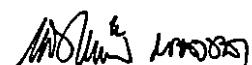
๕. เพื่อให้การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเกิดการบูรณาการอันจะทำให้พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมถึงพื้นที่ต่อเนื่อง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกมิติได้ตาม มาตรฐานสากลและมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ประกอบกับคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้มีมติเห็นชอบการกำหนดให้พื้นที่ของโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน บางส่วนในจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพฯ เป็นพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มเติมแล้ว จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเห็นชอบให้พื้นที่โครงการรถไฟความเร็วสูงฯ ตั้งแต่สนามบินดอนเมืองถึงสุดเขตกรุงเทพฯ และรวมถึงสถานีสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นพื้นที่ภายนอกระยะทางเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นพื้นที่ “ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” เพิ่มเติม ตามนัยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก โดยให้จัดทำรายละเอียด กำหนดขอบเขตของพื้นที่ภายในและภายนอกโครงการให้เกิดความชัดเจนเพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการและไม่เกิดปัญหาในการบริหารจัดการพื้นที่ของโครงการในอนาคตด้วย

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สำนักงบประมาณเห็นว่าการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ต้องเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถเข้าร่วมลงทุนได้ โดยมีการแข่งขันอย่าง公正 โปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อให้เกิดกลไกตลาดซึ่งจะทำให้รัฐ

สามารถประยุกต์เงินลงทุนและไม่เป็นภาระทางการคลังของประเทศเกินความจำเป็น และ/หรือได้รับประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินโครงการดังกล่าว ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากโครงการนี้สามารถสร้างผลประโยชน์ในด้านอื่น ๆ อีกมาก เช่น การพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่ง (Transit - Oriented Development : TOD)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๔

โทร. ๐ ๒๒๗๗ ๒๑๑๙

โทรสาร ๐ ๒๖๖๑๕ ๕๐๙๒